

عنوان مقاله:

ارزیابی نقش انسان در فرسایش کناره‌ای و گسترش جانبی مئاندرهای رودخانه‌ی گاماسیاب در دشت بیستون

محل انتشار:

جغرافیا و پایداری محیط، دوره 3، شماره 1 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

محمود علایی طالقانی

فرشاد حاصلی

مجید احمدی ملاوردی

خلاصه مقاله:

در این پژوهش، نقش انسان در فرسایش کناری و گسترش جانبی مئاندرهای گاماسیاب در دشت بیستون مورد ارزیابی قرار گرفته است. برای دستیابی به این هدف، شاخص‌های هندسی ۱۵ مئاندری که انسان در فرسایش و توسعه آنها نقش داشته است با ۱۹ مئاندر دیگر در محدوده دشت بیستون در یک دوره‌ی ۲۴ ساله مورد بررسی مقایسه‌ای قرار گرفته‌اند. برای این کار از تصاویر ماهواره‌ای سال‌های ۱۹۸۶ و ۲۰۱۰ استفاده شده است. پس از رقومی کردن این تصاویر در محیط جی. آی. اس، ابتدا پلان رودخانه ترسیم و سپس دوایری مماس بر قوس مئاندرها رسم شد و آنگاه شاخص‌های هندسی مورد نظر شامل طول قوس، طول مجرا، زاویه‌ی مرکزی، شعاع قوس و ضریب خمیدگی قوس‌ها اندازه‌گیری شده‌اند. نتایج به‌دست‌آمده نشان داده است که میانگین طول قوس ۱۵ مئاندری که انسان در آنها دخالت داشته است، به‌میزان ۱۹ متر، میانگین زاویه‌ی مرکزی حدود ۵ درجه، میانگین شعاع قوس‌ها نزدیک به ۲۰ متر بیشتر از ۱۹ مئاندر دیگر افزایش داشته‌اند و میانگین طول مجرا نیز ۲۶ متر کمتر شده است. بر این اساس ضریب خمیدگی ۱۵ مئاندری که انسان در آنها دخالت داشته است، به میزان ۱۳/۰ بیشتر از ضریب خمیدگی ۱۹ مئاندر دیگر افزایش داشته است. به این صورت که ضریب خمیدگی ۱۵ مئاندر مورد دخالت انسان از ۵۱/۱ در سال ۱۹۸۶ به ۷/۱ در سال ۲۰۱۰ رسیده است، در حالی که ضریب خمیدگی ۱۹ مئاندر دیگر در همین مدت از ۲۲/۱ به ۲۸/۱ افزایش پیدا کرده است.

کلمات کلیدی:

رودخانه‌ی گاماسیاب، مئاندر، دشت بیستون، فرسایش انسانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1410575>

